

مطالعه نگاره‌های شاهنامه محمد جوکی مکتب هرات، دوره تیموری

منیره پورآذر

کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشگاه هنر اصفهان، ایران؛ مدرس دانشگاه غیرانتفاعی گلستان، گرگان، ایران

چکیده

مکتب نگارگری هرات از مکاتب نگارگری شاخص دوران اسلامی که تحت تأثیر حمایت‌های شاهزادگان تیموری شکل گرفت. از این دوران آثار ارزشمند و گرانبهایی باقی مانده که بسیاری از آنها در استانبول و کتابخانه‌های اروپا و آمریکا نگهداری می‌شود؛ در این بین تنها شاهنامه بایسنقری در ایران نگهداری می‌شود. از آثار قابل توجه مکتب هرات شاهنامه جوکی است که با حمایت شاهزاده محمد جوکی از نوادگان تیمور، در سال 843 ه.ق/1439 م در 31 مجلس مصور شده است و هم اکنون در کتابخانه انجمن سلطنتی آسیایی (لندن) نگهداری می‌شود. در این مقاله سعی بر این است تا با توجه به زمینه‌های تاریخی، اجتماعی و فرهنگی ایران دوره تیموری و خصوصیات مکتب هرات به تجزیه و تحلیل نگاره‌های این شاهنامه به صورت کیفی-مقایسه‌ای و مطالعه ویژگی‌های نگاره‌های شاهنامه جوکی از لحاظ ساختار تصویری فرم و رنگ و تطبیق محتوایی آنها پرداخته شود. این پژوهش به روش توصیفی-تحلیلی انجام گرفته است.

واژگان کلیدی: ساختار بصری، شاهنامه محمد جوکی، دوره تیموری، مکتب هرات

Study on Shahnameh of Muhammad Juki, Herat painting School, Timurid period

Monireh PourAzar

MA of Art Study from Isfahan University of Art, Teacher at Golestan University, Gorgan, Iran

Abstract

HARAT School came to birth in 15th A.D under timurid royalties' protection. There have been survived lots of works which they were all taken care of in libraries of Istanbul, Europe and America, and whereas BAYSONGHORI's SHAHNAMEH is in IRAN. One of the most interesting works in HARAT School was MOHAMMAD JUKI's SHAHNAMEH that is taken care of in Royal Asiatic Society (London). It was painted and illustrated in 1439 A.D in 31 images while it was supported by MOHAMMAD JUKI, one of Timuri's princes. At this article we tried to compare and analyze the quality of paintings of this SHAHNAMEH according to Iranian historical, social and cultural backgrounds during Timuri's age noticing HARAT school also we studied MOHAMMAD JUKI's SHAHNAMEH according to its pictures and colors. The research method is descriptive-analytical one.